

Schoolloopbaanprotocol 2015-2016 Parcivalschool

Woord vooraf

Op de Parcivalschool wordt in de kleuterklassen met heterogene groepen gewerkt en zittenblijven op vierjarige leeftijd komt hier niet voor omdat er sprake is van een gemengde leeftijdsgroep. Wel werken we een aantal dagdelen met oudste en jongste kleuters apart om kinderen ook in deze leeftijdsgroepen passend onderwijs te bieden.

Vanaf klas 1 (groep 3) wordt met het leerstof jaarklassensysteem gewerkt. Zittenblijven komt sporadisch voor.

Soms kan er voor gekozen worden om een leerling meer/minder leertijd te geven. Daarvoor is het nodig om de ontwikkeling van de leerlingen te volgen en zorgvuldig te beoordelen en wordt de schoolloopbaan van onze leerlingen met zorg gevolgd.

Hiervoor hebben we dit protocol ontwikkeld, waarin we onder andere aangeven hoe het geven van verlengde leertijd geregeld is.

Inleiding

Zittenblijven

Het zittenblijven staat als verschijnsel slecht bekend. Ouders hebben er moeite mee, oudere kinderen hebben er moeite mee, de overheid heeft er moeite mee en leerkrachten zien het ook als een tegenvaller. Toch kan het zeer zinvol zijn, omdat er voor sommige kinderen een *verlengde leertijd* nodig is. Deze kinderen leren langzamer dan andere kinderen of hebben specifieke problemen en kunnen door die langere leertijd tóch met een hoger ontwikkelingsniveau de school verlaten.

Een verlengde leertijd kan de ontwikkeling *optimaliseren*, omdat het juist voor een stagnering kan zorgen als een kind te vroeg naar een volgende groep gaat. Maar het doubleren is over het algemeen wél zinloos, als dat betekent dat een kind weer aan het begin van de leerstoflijn moet starten.

Leertijdverlenging of vervroegde overgang !

Soms kan zittenblijven zinvol zijn, omdat er voor sommige leerlingen een verlengde leertijd nodig is. Deze leerlingen leren langzamer dan andere leerlingen of hebben specifieke problemen en kunnen door die langere leertijd toch met een hoger ontwikkelingsniveau de school verlaten. Wanneer een leerling te vroeg naar een volgende klas gaat, kan dat voor stagnering zorgen en dat is iets waar we niet aan mee willen werken. Er hoeft niet altijd sprake te zijn van een leerstoornis. Er kan ook sprake zijn van onrijpheid. We geven dan de leerling tijd om verder te rijpen. Er hoeft dan ook geen 'echt' Handelingsplan te zijn wanneer er sprake is van het geven van extra ontwikkelingstijd; het handelingsplan is dan: *het geven van meer ontwikkelingstijd*. Leertijdverlenging hoeft dus niet altijd een handelingsplan in te houden. (Denk aan de spontane rijping en het geven van ontwikkelingsgelegenheid.)

Zittenblijven functioneel?

Zittenblijven in een groep is alleen zinvol als er sprake is van functioneel zittenblijven. Dit kan ook in klas 6! Hierbij gaat het erom dat het kind na de zomervakantie verder gaat met het niveau, waarop het vóór de vakantie eindigde. Dat betekent, dat *doubleren* (een leerstofjaar heelmaal overdoen) bijna nooit zinvol is. Functioneel zittenblijven kan dus zinvol zijn. We proberen dan ook het kind verder te laten gaan op het niveau waar het gebleven is. En daarbij hoort ook een Handelingsplan, waar de ouders inzicht in mogen

hebben. Dit Handelingsplan wordt opgesteld door de leerkracht in samenwerking met de IB'er. Dit alles betekent dat de **school** (directie) de schoolloopbaan van de leerlingen bepaalt.

Het besluit tot verlengen

Het besluit tot verlengen of overgaan wordt besproken in het team en conform resultaten uitgevoerd. Het besluit wordt genomen door de directie in samenspraak met de IB'er en de leerkracht.

Vanzelfsprekend worden de ouders hierover geïnformeerd en de ouders worden ook zo vroeg mogelijk in het proces meegenomen.

De leerkracht zal in januari aan de ouders laten weten wanneer er twijfels zijn over de normale voortgang.

De definitieve beslissing wordt uiterlijk in mei/ juni genomen.

De school werkt niet met contracten, waarbij men onder druk van de ouders een kind laat overgaan en de ouders laat ondertekenen dat er geen extra hulp meer aan hun kind wordt geboden. In de praktijk werkt dat nooit, omdat een leerkracht een kind niet de dupe van de keuze van de ouders laat worden.

Enkele feiten op een rijtje:

- Zittenblijven is niet verboden
- Het zittenblijven staat slecht bekend.
- De school bepaalt of kinderen wel of niet overgaan.
- Kinderen mogen dus langer dan acht jaar over de basisschool doen.
- De school moet zo'n beslissing wél kunnen onderbouwen.
- De school mag zélf bepalen *hoe* ze die beslissing onderbouwt.

Algemene Procedure

1 In de *schoolgids* staat dat de school (directie) de *schoolloopbaan* van de kinderen bepaalt.

2 In de *schoolgids* staat ook *hoe* de school dat bepaalt.

3 Het *besluit tot verlengen of verkorten* wordt genomen door de directie in overleg met de leerkracht, IB'er. Het team wordt hierover vooraf geïnformeerd en naar de mening gevraagd. Alles in goed overleg met de ouders. De school (directie) neemt het besluit.

3.1 De leerkracht dient in januari de eerste twijfels aan de ouders te laten horen en hen ook mee te delen wanneer de *definitieve beslissing* wordt bekendgemaakt.

3.2 De school deelt de ouders mee wat men gaat doen tot aan de definitieve beslissing.

3.3 Bij het *informerende gesprek* met de ouders is ook de IB'er aanwezig.

3.4 De ouders krijgen ook het *beslissingsblad* mee.

3.5 Er wordt *verslaggeving* over het contact met de ouders vastgelegd, altijd ondertekend door de ouders.

3.6 De IB'er en de directie zijn verantwoordelijk voor het *begeleidingstraject van de leerling met leertijdverlenging of verkorting* (inclusief de *evaluaties*).

Procedure en criteria overgang kleuter in kleuterklas (van groep 1 naar groep 2)

Vanaf het instroommoment wordt de kleuter gevolgd aan de hand van de volgende observatie instrumenten: vierjarigen observatie, SCOL, jeugdarts, logopedische screening, leerrijpheid onderzoek, leervoorwaarden onderzoek, Cito- taal en Cito- rekenen. De resultaten van deze toetsen zijn o.a. uitgangspunt voor het aanbieden van het onderwijs.

Aangezien wij een heterogene kleuterklas hebben blijven alle kinderen in dezelfde kleuterklas tot het uitstroommoment naar klas 1 of er moet een didactische of pedagogische noodzaak zijn.

Procedure en criteria overgang kleuter naar klas 1 (groep 3)?

Vanaf het instroommoment wordt de kleuter gevolgd aan de hand van de volgende observatie instrumenten: vierjarigen observatie, SCOL, logopedische screening, leerrijpheid onderzoek, leervoorwaarden onderzoek. Cito- taal en Cito- rekenen. De resultaten van deze toetsen worden meegenomen in het beoordelen van de overgang naar klas 1.

Vervroegde overgang van kleuterklas naar klas 1

De leerkracht(en) signaleert/signaleren wanneer een leerling eventueel voor vervroegde overgang in aanmerking komt.

De leerkracht geeft dit aan bij de I.B.-er en de directie en dit wordt besproken in de Zorggroep.

Gaande het tweede schooljaar bekijken we of een leerling naar klas 1 kan. Het is afhankelijk van zijn/haar aard en ontwikkeling. We voeren regelmatig observaties (zie bijlagen) uit om dit te volgen en hebben gesprekken met ouders .

Ook gebruiken we objectieve criteria:

- Cito toets Taal voor Kleuters M2
- Cito toets Rekenen voor kleuters M2 (ofschoon de toetsen nog geen valide beeld geven en een wisselend resultaat bij kleuters gewoon is) is een A score nodig.
- Leerrijpheid: leerling vertoont een duidelijke voorsprong .
- Leervoorwaarden onderzoek: taal, rekenen en motoriek laten een positief beeld zien
- Sociaal emotioneel is de leerling in balans. Meetinstrument de SCOL

En daarbij:

- Werkhouding, Spel: positief
- Beheerst het lezen al.
- Andere observaties van de leerkracht(en) en eventueel I.B.-er, directie, WSNS mensen.
- We kijken ook naar contacten met medeleerlingen en leerkrachten.
- We gebruiken hierbij de ontwikkelingslijnen van de kleuter.

Als de leerling vervroegd naar klas 1 kan gaan, wordt dit in het team besproken en in mei besloten door de directie, in overleg met de I.B.-er en leerkrachten.

Naar aanleiding van deze bevindingen vindt er een oudergesprek plaats

Zodra we denken aan versnelling informeren we daar de ouders al over in een vroeg stadium, januari.

Iedere stap wordt altijd in een goed overleg met ouders gezet en er is voortdurend overleg met elkaar om het proces goed te laten verlopen.

overgang kleuter naar klas 1

- Cito toetsen Taal voor Kleuters en Rekenen M2 .

Is het resultaat op deze toetsen een D of E score , dan wordt er een Handelingsplan gemaakt.

Is er geen vooruitgang, dan kan er besloten worden tot doublure.

-Leervoorwaarden onderzoek: taal, rekenen en motoriek: voldoende resultaat

- Prestaties in de groep. Dit naar aanleiding van observaties. We kijken hierbij naar de leerlijnen die gebruikt worden in de kleuterklassen.

- Sociaal emotionele gronden. We gebruiken hierbij de SCOL: score: voldoende

In januari- april wordt een inventarisatie gemaakt betreffende verlengde kleuterperiode.

Deze leerlingen worden besproken door de leerkracht(en) en I.B.-er en directie in de zorggroep en in het team.

Daarna wordt er uiterlijk in mei/juni een beslissing genomen door de directie in overleg met de leerkracht en IB 'r en vindt er een oudergesprek plaats. Rond januari vindt een eerste gesprek hierover plaats tussen ouders en leerkracht(en).

Sociale competentie observatielijst (SCOL)

Criteria voor de beoordeling van de resultaten (zie verder SCOL map)

Voldoende op alle categorieën samen:	per categorie:
Gemiddeld geregeld of vaak	alle vragen geregeld of vaak
Gemiddeld tussen geregeld en soms.	2x geregeld of vaak en 1x soms (3 vragen)
	2x geregeld of vaak en 2 x soms (4 vragen)

Beslissingsblad overgang kleuterklas naar klas 1		Parcivalschool				
	<i>Cito Taal</i>	<i>SCOL</i>	<i>Cito Rekenen</i>	<i>Werkhouding Leervoorwaarden</i>		
				<i>T-</i>	<i>R-</i>	<i>M</i>
<i>Overgaan:</i>	+	+	+	+	+	+
<i>Overgaan:</i>	+	-	+	+	+	-
<i>Leertijdverlenging:</i>	+	+	-	-		
<i>Leertijdverlenging:</i>	-	+	+	-		
Enzovoort. Dus: <i>leertijdverlenging</i> , als twee (of meer) van de 5 aspecten onvoldoende zijn.						
* DLE: Didactische Leeftijd Equivalent						

Criteria Overgang van klas 1 naar klas 2

- Een leerling leest minimaal AVI M3 (streefdoel is AVI E3). Hierbij maken we een kanttekening dat de leerling een ontwikkeling moet doormaken bij het lezen. Het automatiseringsproces moet voldoende op gang zijn gekomen. De signaleringstoetsen: Herfst, Winter en Lente moeten ruim voldoende zijn.
- Een leerling heeft voldoende rekenniveau, Cito- rekenen: E3 C Wanneer dit niet het geval is, wordt er gekeken naar de periode gebonden toetsen.
- Een leerling heeft voldoende spellingsniveau, E3 score C en de signaleringstoetsen en controle taken moeten ook ruim voldoende zijn.
- Ook kijken we naar de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerling. We kijken hierbij naar de werkhouding, sociale ontwikkeling en emotionele ontwikkeling. De SCOL is hier het meetinstrument. SCOL score: voldoende

Leertijdverlenging: De combinatie van bovenstaande punten worden meegenomen bij de overgangsbepaling. Deze worden besproken door de leerkracht met IB –er en directie. Wanneer er op twee onderdelen onvoldoende gescoord wordt, kiezen we voor

leertijdverlenging. Het voorgenomen besluit wordt besproken in het teamoverleg en voor en tegen argumenten worden verteld. Het uiteindelijke besluit wordt genomen door de directie. De definitieve beslissing wordt in april/mei genomen. Daarna vindt er een ouder gesprek plaats. Leerkracht en directie vertellen het besluit in een oudergesprek. Vanzelfsprekend is de ouder al eerder op de hoogte gesteld van deze ontwikkeling.

Het Beslissingsblad wordt alleen ingevuld als er sprake is van leertijdverlenging.

Beslissingsblad overgang klas 1 naar klas 2 Voorbeeld		Parcivalschool		
	<i>Lezen</i>	<i>Spelling Cito</i>	<i>Rekenen</i>	<i>Werkhouding SCOL</i>
<i>Overgaan:</i>	AVI E3 of hoger	E3 C score of hoger	E3 C score of lager	+
<i>Overgaan:</i>	AVI M3	E3 C of hoger	E3 C score of hoger	-
Enzovoort. Dus: <i>overgaan</i> , ook al scoort een van de vier aspecten onvoldoende.				
<i>Leertijdverlenging:</i>	AVI start of lager	E 3 E/D	E 3 E/D	+
<i>Leertijdverlenging:</i>	AVI start	M3 D/E	M3 E/D	+
Enzovoort. Dus: <i>leertijdverlenging</i> , als twee (of meer) van de vier aspecten onvoldoende zijn.				
* DLE: Didactische Leeftijd Equivalent				

Criteria Overgang van klas 2 naar klas3

- De leerling moet AVI M4 beheersen (Streefdoel is E4).
 - Spelling C score
 - Cito- Rekenen: C of hoger, moet voldoende zijn en de Tempo toets ook.
- Daarnaast kijken we naar de periode gebonden toetsen.
- SCOL moet voldoende zijn.
 - Concentratie en werkhouding moeten voldoende zijn.

Leertijdverlenging: Wanneer er op twee onderdelen onvoldoende gescoord wordt, kiezen we voor leertijdverlenging.

Beslissingsblad van klas 2 naar klas 3	Parcivalschool
<ul style="list-style-type: none"> • Technisch lezen <p>Het kind moet AVI M4 beheersen.</p>	

Nota bene. Als een kind door alleen maar leesfouten net niet AVI M4 haalt, dan moet je die fouten niet meetellen. Als een kind het niveau binnen de tijd niet haalt en het er maar maximaal een halve minuut langer over doet (én als het geen hinderlijke fouten maakt), dan accepteren we dat niveau.

- **Lezen DMT**

Score : minimaal M 4

- **Rekenen**

Hiervoor gebruiken we Cito *Rekenen*..

Cito rekenen E4 : C- niveau.

- **Spelling**

E4: C-niveau.

- **Werkhouding/SCOL**

De werkhouding beoordelen we onder andere met de SCOL: score voldoende.

- **Algemeen**

Als een kind bij twee onderdelen onvoldoende scoort, dan kiezen we voor leertijdverlenging.

Criteria Overgang van klas 3 naar klas 4

- De leerling moet AVI E 5 beheersen (Streefdoel is E5).
- Spelling: E5 : C score
- Cito- Rekenen E5 : C of hoger, moet voldoende zijn en de Tempo toets ook.
Begrijpend lezen: E5 :C of hoger
Daarnaast kijken we naar de periode gebonden toetsen.
- SCOL moet voldoende zijn.
- Concentratie en werkhouding moeten voldoende zijn.

Leertijdverlenging: Wanneer er op twee onderdelen onvoldoende gescoord wordt, kiezen we voor leertijdverlenging.

Beslissingsblad van klas 3 naar klas 4 Parcivalschool

- **Technisch lezen**

Het kind moet AVI E5 beheersen.

Nota bene. Als een kind door alleen maar leesfouten net niet AVI E5 haalt, dan moet je die fouten niet meetellen. Als een kind het niveau binnen de tijd niet haalt en het er maar maximaal een halve minuut langer over doet (én als het geen hinderlijke fouten maakt), dan accepteren we dat niveau.

- **Lezen DMT**

Score : C

- **Rekenen**

Hiervoor gebruiken we Cito *Rekenen*..

E5 : C.

- ***Spelling***

E5: C-niveau.

- ***Werkhouding/ SCOL***

De werkhouding beoordelen we onder andere met de criteria van SCOL. SCOL moet voldoende zijn.

- ***Begrijpend lezen: C niveau***

E5: C

Als een kind bij twee onderdelen onvoldoende scoort, dan kiezen we voor leertijdverlenging.

Criteria Overgang naar klas 4, 5 en 6

Hier komt zittenblijven bijna niet meer voor. We gaan voor de leerling die uitvalt over op een 2e leerweg/ eigen leerlijn (het koppelen van de leerstof aan de leerling) met OPP .

Vanzelfsprekend worden de ouders hiervan op de hoogte gesteld.

Soms kan het zo zijn, dat een leerling aan het eind van klas 6 de leerstof van eind klas 5 beheerst en met deze kennis de basisschool verlaat. Dit alles betekent dat ouders zich moeten realiseren dat het besluit van school bindend is! Onjuist genomen beslissingen kunnen n.l. verstrekkende gevolgen hebben voor de schoolloopbaan en voor het onderwijs aan de hele klas.

Beslissingsblad overgang kleuterklas naar klas 1

Beslissingsblad overgang kleuterklas naar klas 1 Parcivalschool				
Naam leerling:				
Geboortedatum				
Datum:				
Leerkracht:				
Directie:				
Intern begeleider:				
	<i>Taal- spraak</i>	<i>SCOL</i>	<i>Ordenen</i>	<i>Leervoorwaarden T – R- M</i>
<i>Overgaan:</i>				
<i>Overgaan:</i>				
<i>Leertijdverlenging:</i>				
<i>Leertijdverlenging:</i>				
<i>leertijdverlenging, als twee (of meer) van de vier aspecten onvoldoende zijn.</i>				

Besproken met de ouders:

Datum:

Handtekening:

Beslissingsblad overgang klas 1 naar 2

Beslissingsblad overgang klas 1 naar klas 2		Parevivalschool		
Naam:				
Geboortedatum:				
Datum:				
Leerkracht:				
	<i>Lezen</i>	<i>Spelling</i>	<i>Rekenen</i>	<i>Werkhouding SCOL</i>
<i>Overgaan:</i>				
<i>Overgaan:</i>				
<i>Leertijdverlenging:</i>				
<i>Leertijdverlenging:</i>				
* DLE: Didactische Leeftijd Equivalent				

Beslissing overgang klas 2 naar klas 3

Beslissingsblad van klas 2 naar klas 3

Parcivalschool

Naam:

Geboortedatum:

Datum:

Leerkracht:

• *Technisch lezen: AVI M4 score:*

• *Lezen DMT: score:*

• *Rekenen Cito-rekenen: score:*

• *Spelling: PI-Dictee: score:*

• *Werkhouding /SCOL:score:*

• *Algemeen*

Als een kind bij twee onderdelen onvoldoende scoort, dan kiezen we voor leertijdverlenging.

Beslissingsblad overgang klas 3 naar klas 4

Beslissingsblad van klas 3 naar klas 4

Parvivalschool

Naam:

Geboortedatum:

Datum:

Leerkracht:

• *Technisch lezen: AVI E5 score:*

• *Lezen DMT: score:*

• *Rekenen: Cito- rekenen:score:*

• *Spelling:PI-dictee: score:*

• *Werkhouding/ SCOL: score:*

• *Begrijpend lezen:Cito score:*

Als een kind bij twee onderdelen onvoldoende scoort, dan kiezen we voor leertijdverlenging.